

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

16 вересня 2016 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 1554/дп-16

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі дисциплінарної палати:

головуючого — Патрюка М.В.,

членів Комісії: Весельської Т.Ф., Заріцької А.О., Луцюка П.С., Макарчука М.А., Прилипка С.М., Устименко В.Є. (доповідач),

розглянувши дисциплінарну справу стосовно судді Мелітопольського міськрайонного суду Запорізької області Іваненко Олени Вячеславівни за зверненням Бондаренка В.І.,

в с т а н о в и л а :

У червні 2015 року до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України надійшло звернення Бондаренка В.І. щодо поведінки судді Мелітопольського міськрайонного суду Запорізької області Іваненко О.В.

У зверненні зазначено, що суддя Іваненко О.В. ухвалила вирок від 17 грудня 2014 року з порушенням статей 385, 387, 388 Кримінального процесуального кодексу України. Автор звернення акцентує увагу на тому, що ухвалою апеляційного суду Запорізької області від 13 травня 2015 року встановлено факт ухвалення зазначеного судового рішення з істотним порушенням вимог кримінально-процесуального закону та неповноваженим судом.

З урахуванням викладених обставин Бондаренко В.І. просить притягнути суддю Іваненко О.В. до дисциплінарної відповідальності.

28 березня 2015 року набрав чинності Закон України “Про забезпечення права на справедливий суд”, яким Закон України “Про судоустрій і статус суддів” викладено у новій редакції.

Звернення Бондаренка В.І. щодо поведінки судді Іваненко О.В. стосується дій судді, вчинених до набрання чинності Законом України “Про забезпечення права на справедливий суд”.

У зв'язку з цим, в частині підстав дисциплінарної відповідальності судді застосовується Закон України “Про судоустрій і статус суддів” у редакції 2010 року.

Відповідно до вимог статті 95 Закону України “Про судоустрій і статус суддів” у редакції 2015 року членом Комісії проведено перевірку даних про наявність підстав для відкриття дисциплінарної справи та притягнення судді Іваненко О.В. до дисциплінарної відповідальності, за результатами якої складено висновок з викладенням виявлених фактів та обставин.

Розглянувши висновок члена Комісії та зібрані в процесі перевірки матеріали, заслухавши доповідача, Комісія дійшла висновку про те, що за результатами проведеної перевірки встановлені факти та обставини, які можуть свідчити про наявність у діях судді Іваненко О.В. істотного порушення приписів частини 3 статті 31, положення §2 глави 30 КПК України, а також вимог щодо неупередженого розгляду кримінального провадження повноважним складом суду, а саме судом у складі суду присяжних відносно обвинуваченого ОСОБА_1.

Рішенням Вищої кваліфікаційної комісії суддів України від 25 лютого 2016 року № 522/дп-16 стосовно судді Мелітопольського міськрайонного суду Запорізької області Іваненко Оксани Вячеславівни відкрито дисциплінарну справу з підстав, передбачених пунктами 1, 3 частини першої та частиною другою статті 83 Закону України «Про судоустрій і стаутс суддів».

Копію висновку члена Комісії та копію рішення Комісії про відкриття дисциплінарної справи суддею Іваненко О.В. отримано.

Розгляд дисциплінарної справи по суті Комісією призначався на 26 липня 2016 року.

26 липня 2016 року суддя Мелітопольського міськрайонного суду Запорізької області Іваненко О.В. на засідання Комісії не з'явилася, оскільки згідно з інформацією наданою Мелітопольського міськрайонного суду Запорізької області перебувала у щорічній основній відпустці з 18 липня по 29 серпня 2016 року. У зв'язку з цим Комісією приймалося рішення про відкладення розгляду дисциплінарної справи на 16 вересня 2016 року.

Про час та місце засідання Комісії 16 вересня 2016 року суддя Іваненко О.В. належним чином повідомлена, про що свідчить рекомендоване повідомлення про вручення їй поштового відправлення, а також повідомлення голови суду.

15 вересня 2016 року до Комісії надійшло клопотання судді Іваненко О.В. про розгляд дисциплінарної справи, відкритої стосовно неї за зверненням Бондаренка В.І., у її відсутність. У клопотанні суддя також просить закрити дисциплінарну справу на підставі частини четвертої статті 87 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» в редакції 2010 року у зв'язку зі сплином шестимісячного строку з дня відкриття дисциплінарної справи та одного року з дня вчинення проступку.

Згідно з підпунктом 14.5.7 пункту 14.5 Розділу XIV Регламенту Вищої кваліфікаційної комісії суддів (зі змінами та доповненнями від 30 травня 2016 року) у разі повторної неявки судді, справа стосовно якого розглядається, дисциплінарна справа може розглядатися за його відсутності з обов'язковим оголошенням наданих ним письмових пояснень за їх наявності.

Письмові пояснення судді оголошуються на засіданні Комісії представником цього судді, а за його відсутності - членом Комісії, який проводив перевірку щодо такого судді.

В разі необхідності з'ясування додаткових обставин розгляд дисциплінарної справи може бути відкладено.

Відповідно до частини 11 статті 95 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у редакції, викладеній у Законі України «Про забезпечення права на справедливий суд» суддею Іваненко О.В. надано Комісії письмові пояснення по суті порушених питань.

Перевіривши матеріали дисциплінарної справи, заслухавши доповідача та дослідивши письмові пояснення судді, Комісія дійшла висновку, що суддею Іваненко О.В. внаслідок неналежного ставлення до службових обов'язків допущено істотне порушення кримінального процесуального законодавства та вимоги щодо неупередженого розгляду справи, що стало підставою скасування судового рішення у кримінальному провадженні з призначенням нового судового розгляду.

Встановлено, що у провадженні судді Мелітопольського міськрайонного суду Запорізької області Іваненко О.В. перебувала кримінальна справа № 320/954/14-к (кримінальне провадження НОМЕР_1) за обвинуваченням ОСОБА_1 у вчиненні кримінального правопорушення (злочину), передбаченого частиною четвертою статті 187, пунктом 6 частини другої статті 115, частиною другою статті 187 Кримінального кодексу України.

Щодо обвинуваченого ОСОБА_1 застосовано запобіжний захід – тримання під вартою. Ухвалою Мелітопольського міськрайонного суду Запорізької області від 05 лютого 2014 року у складі суддів Іваненко О.В. (головуючий), Юрлагіної Т.М., Ковальнової Ю.В. задоволено клопотання обвинуваченого про судовий розгляд кримінального провадження судом

присяжних відповідно до вимог частини другої статті 384, частини третьої статті 390 КПК України.

Відповідно до довідки про рух справи № 320/954/14-к судовий розгляд цієї справи тривав з 06 лютого 2014 року по 17 грудня 2014 року. Під час судового розгляду згідно з частиною десятою статті 387 КПК України було замінено вибулих основних присяжних запасними присяжними.

Вироком Мелітопольського міськрайонного суду Запорізької області головуєчий суддя Іваненко О.В. від 17.12.2014 визнано винним ОСОБА_1 у вчиненні злочинів передбачених ч. 4 ст. 187, п. 6 ч. 2 ст. 115, ч. 2 ст. 187 КК України.

Не погоджуючись із вищезазначеним вироком, ОСОБА_1 звернувся до апеляційного суду Запорізької області з апеляційною скаргою.

Ухвалою апеляційного суду Запорізької області від 13.05.2015 апеляційну скаргу ОСОБА_1 задоволено частково, вирок Мелітопольського міськрайонного суду Запорізької області від 17.12.2014 скасовано, призначено новий розгляд у тому ж суді в іншому складі.

Відповідно до ухвали апеляційного суду Запорізької області від 13 травня 2015 року однією із підстав скасування вироку є істотне порушення вимог кримінального процесуального закону (пункт 2 частина друга статті 412 КПК України), пов'язане з ухваленням вироку некомпетентним судом, оскільки наявний в матеріалах кримінального провадження вирок підписаний не всім повноважним складом суду присяжних.

Згідно з частиною другою статті 375 КПК України у разі ухвалення судового рішення його підписують усі судді в нарадчій кімнаті.

Відповідно до статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, ратифікованої Верховною Радою України 17 липня 1997 року, кожен має право на справедливий і публічний розгляд його справи упродовж розумного строку належним і безстороннім судом, встановленим законом, який вирішить спір щодо його прав та обов'язків цивільного характеру або встановить обґрунтованість будь-якого висунутого проти нього кримінального обвинувачення.

Порушення вимог щодо неупередженого розгляду справи пунктом 3 частини першої статті 83 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у редакції 2010 року визначено підставою дисциплінарної відповідальності судді.

Відповідно до частини другої статті 83 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у редакції 2010 року скасування або зміна судового рішення не тягне за собою дисциплінарної відповідальності судді, який брав участь у його ухваленні, крім випадків, коли порушення допущено внаслідок умисного порушення норм права чи неналежного ставлення до службових обов'язків.

У поясненні суддя Іваненко О.В. не заперечує факту відсутності в матеріалах зазначеного кримінального провадження вироку, який відповідає вимогам частини другої статті 375 КПК України, що стало однією з підстав прийняття апеляційним судом рішення про скасування обвинувального вироку та призначення нового судового розгляду справи. Посилання судді на неналежне ставлення її помічником до своїх обов'язків не виключає відповідальності судді.

Враховуючи те, що з моменту вчинення суддею таких дій пройшло більше одного року, а з моменту відкриття дисциплінарного провадження більше шести місяців, відповідно до вимог частини четвертої статті 87 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» дисциплінарне провадження стосовно судді Іваненко О.В. підлягає припиненню.

Крім того, Комісією встановлено, що під час розгляду кримінального провадження за обвинуваченням ОСОБА_1 питання щодо складу суду, заміни присяжних, приведення присяжних до присяги, вирішувалося у відповідності до вимог частини третьої статті 31, частини п'ятої статті 387, статті 388, частини третьої статті 390 КПК України України. Зазначене підтверджується наданим Комісії звукозаписом судового розгляду.

Встановлено, що відомості, зафіксовані технічним засобом у судовому засіданні, секретарем судового засідання не в повному обсязі відображені в журналі судового засідання.

Відсутність окремого процесуального документу про заміну вибулих основних присяжних запасними не протирічить вимогам частини 10 статті 387 КПК України, якою не передбачено обов'язкового постановлення такої ухвали в нарадчій кімнаті. Згідно з частиною четвертою статті 371 КПК України ухвали, постановлені без виходу до нарадчої кімнати, заносяться секретарем судового засідання в журнал судового засідання.

На підтвердження того, що 06 лютого 2014 року для розгляду зазначеного кримінального провадження автоматизованою системою було визначено 7 присяжних, а пізніше три основних надано фотознімок монітору комп'ютера з системою «Д-3». Роздруківка журналу такого авторозподілу станом на лютий 2014 року «Положенням про автоматизовану систему документообігу суду» не передбачалася.

Щодо продовження строку тримання обвинуваченого ОСОБА_1 під вартою одноособово головучим суддею Іваненко О.В., то вчинення таких дій відповідає вимогам частини третьої статті 331, частини третьої статті 383 КПК України.

Згідно з частинами третьою та четвертою статті 87 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» дисциплінарне стягнення до судді застосовується

не пізніше шести місяців із дня відкриття Вищою кваліфікаційною комісією суддів України провадження в дисциплінарній справі, але не пізніше року з дня вчинення проступку, без урахування часу тимчасової непрацездатності або перебування судді у відпустці.

Враховуючи те, що з моменту вчинення порушення суддею пройшло більше одного року, а з моменту відкриття провадження в дисциплінарній справі більше шести місяців, з урахуванням часу тимчасової непрацездатності та перебування судді Іваненко О.В. у відпустці, відповідно до вимог частини четвертої статті 87 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» дисциплінарне провадження стосовно судді Іваненко О.В. за зверненням Бондаренка В.І. підлягає припиненню.

На підставі викладеного та, керуючись статтями 87, 93-95, 101, 108 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі дисциплінарної палати

в и р і ш и л а :

припинити дисциплінарну справу стосовно судді Мелітопольського міськрайонного суду Запорізької області Іваненко Олени Вячеславівни.

Головуючий

М.В. Патрюк

Члени Комісії:

Т.Ф. Весельська

А.О. Заріцька

П.С. Луцюк

М.А. Макарчук

С.М. Прилипко